

RAQAMLI IQTOSODIYOTNI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI

Khabibullaev Abduboriy Shovkat o'g'li

British Management University
Texnik va professional malaka
oshirish bo'limi boshlig'i.

MAQOLA HAQIDA

Qabul qilindi: 24-mart 2024-yil
Tasdiqlandi: 26-mart 2024-yil
Jurnal soni: 10
Maqola raqami: 10
DOI: <https://doi.org/10.54613/ku.v10i10.904>

KALIT SO'ZLAR/ Ключевые слова/ keywords

Raqamli iqtisodiyot, raqamlashtirish,
raqamli transformatsiya, raqamli hukumat,
kiberxavfsizlik.

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola raqamli iqtisodiyotning o'sishi va barqarorligini rag'batlantirishga qaratilgan turli yondashuvlar va rejalarni o'z ichiga oladi. Innovatsiyalarni rivojlantirish, samaradorlikni oshirish, yangi biznes modellarini yaratish va umumiy iqtisodiy landshaftni yaxshilash uchun sun'iy intellekt, blokcheyn, bulutli hisoblash va narsalar interneti kabi raqamli texnologiyalardan foydalanadigan tashabbuslarni va yana strategiyalar infratuzilmani rivojlantirish, raqamli ko'nikmalar va ta'limga sarmoya kiritish, tadbirkorlik va innovatsion ekotizimlarni qo'llab-quvvatlash, me'yoriy-huquqiy bazalar, kiberxavfsizlik choralari va raqamli iqtisodiyotning afzalliklaridan adolatli foydalanishni ta'minlash uchun raqamli inklyuziyani rivojlantirishni yoritib beradi.

Kirish. Bugungi siyosiy yohud iqtisodiy jarayonlarning yangilanishi inson qaysi mamlakatda yashashidan qat'i nazar, rivojlanish tezligi va raqamli texnologiyalarning ta'siri barcha sohalarda tobora ko'proq sezilmoqda. Internet taqdim etayotgan yangi imkoniyatlar sun'iy intellektdan tortib, narsalar internet (IoT) va blokcheynni amalga oshirishgacha yangi uqlarni ochmoqda. Ammo taraqqiyot bilan bir qatorda adaptiv hamda egiluvchan boshqaruvni talab qiladigan yangi muammolar ham paydo bo'lishi tabiiy. Ko'pgina mamlakatlar hukumatlari allaqachon raqamlashtirish va raqamli iqtisodiyot dasturlarini amalga oshirib kelmoqdalar. Raqamlashtirishga o'tish yuqori texnologiyali firma-tashkilot korxonalarining o'sishini samaraliroq qo'llab-quvvatlash yoki ishlab chiqarish jarayonlari va biznes modellarini o'zgartirish uchun an'anaviy tarmoqlarda raqamli texnologiyalarni qo'llashni qo'llab-quvvatlash orqali iqtisodiy taraqqiyotni yanada takomillashtirishga intilayotgan hukumatlarga katta foyda keltiradi. Turli mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatmoqdaki, boshqaruvga bo'lgan yondashuvlar yuzaga kelayotgan sharoitlarga qarab o'zgaradi va moslashadi.

Adabiyotlar tahlili. Raqamli iqtisodiyot siyosatchilar, iqtisodchilar va biznes uchun asosiy nuqtaga aylandi, chunki jamiyatlar aloqa, tijorat va innovatsiyalar uchun raqamli texnologiyalarga tobora ko'proq tayanmoqda. Adabiyotlarni har tomonlama ko'rib chiqish raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish uchun taklif qilingan bir nechta asosiy strategiyalarni ochib beradi.

Ko'pgina olimlar raqamli iqtisodiyotning asosi sifatida mustahkam raqamli infratuzilma muhimligini ta'kidlamoqda. Bunga yuqori tezlikdagi internet, keng polosali tarmoqlar va ishonchli aloqa tizimlari kiradi. McKinsey & Company (2019) ma'lumotlariga ko'ra, raqamli infratuzilmaga sarmoya kiritish korxonalariga raqamli texnologiyalarning to'liq imkoniyatlaridan foydalanish imkonini berish uchun juda muhimdir.

Raqamli iqtisodiyot uchun yaxshi tayyorlangan ishchi kuchi zarur. Brynjolfsson va McAfee (2014) kabi tadqiqotchilar ta'lim va ko'nikmalarni rivojlantirishga investitsiyalar odamlarning raqamli muhitda rivojlanish qobiliyatiga ega bo'lishini ta'minlash uchun zarurligini ta'kidlaydilar. Bunga raqamli savodxonlik, kodlash va ma'lumotlarni tahlil qilish bo'yicha treninglar kiradi.

Van Dijck, Poell, and de Waal (2018) kabi olimlar raqamli iqtisodiy o'sishni ta'minlash uchun innovatsiyalar va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash muhimligini ta'kidlaydilar. Tadqiqot va ishlanmalarni qo'llab-quvvatlovchi siyosat, shuningdek, startaplar va kichik va o'rta biznesni rag'batlantirish tashabbuslari raqamli texnologiyalarda innovatsiyalarni rag'batlantirish uchun muhim hisoblanadi.

Raqamli iqtisodiyotda innovatsiyalarni iste'molchilar huquqlarini himoya qilish, maxfiylik va xavfsizlik muammolari bilan muvozanatlash uchun samarali tartibga solish zarur. Zittrain (2019) tomonidan olib borilayotgan tadqiqotlar jamiyat manfaatlarini himoya qilgan holda tez texnologik o'zgarishlarga moslasha oladigan moslashuvchan me'yoriy-huquqiy bazalar muhimligini ta'kidlaydi.

Ma'lumotlarga asoslangan texnologiyalarning keng tarqalishi bilan ma'lumotlarni boshqarish va maxfiylik masalalari birinchi o'ringa chiqdi. Acquisti, Brandimarte, and Loewenstein (2015) kabi olimlar innovatsiyalar va iqtisodiy o'sishni kuchaytirish uchun ma'lumotlardan mas'uliyatli foydalanishga ruxsat berish bilan birga, shaxslarning shaxsiy huquqlarini himoya qiluvchi siyosat zarurligini ta'kidlaydilar.

Jamiyatning barcha qatlamlari raqamli iqtisodiyotda ishtirok etishini ta'minlash mavjud tengsizliklar kuchayishining oldini olishda muhim ahamiyatga ega. Deursen va Helsper (2015) tomonidan olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, raqamli inklyuziya va undan foydalanish imkoniyatini targ'ib qiluvchi siyosat raqamli tafovutni bartaraf etishga va raqamli imkoniyatlardan teng foydalanishni ta'minlashga yordam beradi.

Raqamli iqtisodiyotning global xarakterini hisobga olgan holda, xalqaro hamkorlik va umumiy standartlarni o'rnatish muhim ahamiyatga ega. OECD va Jahon Iqtisodiy Forumi kabi tashkilotlar kiberxavfsizlik, ma'lumotlar oqimi va raqamli asrdagi savdo to'siqlari kabi muammolarni hal qilish uchun transchegaraviy hamkorlikni qo'llab-quvvatlaydi.

Xulosa qilib aytganda, adabiyotlar raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishga infratuzilmaga sarmoya kiritish, malaka oshirish, innovatsiyalar, tartibga solish, maxfiylik, inklyuzivlik va xalqaro hamkorlikni o'z ichiga olgan ko'p qirrali yondashuvni ta'kidlaydi. Ushbu strategiyalarni samarali amalga oshirish raqamli iqtisodiyotning to'liq salohiyatini ochib, iqtisodiy o'sishni, innovatsiyalarni va ijtimoiy taraqqiyotni rag'batlantirishi mumkin.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur maqolada quyidagi ilmiy tadqiqot metodlaridan foydalanildi: Ilmiy adabiyotlar va hujjatlarni tahlil qilish; Raqamli bozor iqtisodiyotiga oid tadqiqotlar va ma'ruzalar sharhi; Ekspertlar bilan muhokamalar; Keys-stadi; Qiyosiy tahlil.

Tadqiqot natijalari. Raqamli iqtisodiyot XXI asr iqtisodiyotidir. Texnologik taraqqiyot esa global iqtisodiy modellarning o'zgarishiga ta'sir ko'rsatadi. Ushbu global tendensiya allaqachon ko'plab rivojlangan mamlakatlar iqtisodiyoti tarkibiga sezilarli ta'sir ko'rsatib bo'ldi. Butun dunyoda raqamlashtirish turli sohalarga jadal kirib bormoqda. Bugungi kunda Norvegiya, Shvetsiya, Shveysariya, Daniya, Finlyandiya, Singapur, Janubiy Koreya, Buyuk Britaniya, Gonkong va AQSH raqamli iqtisodiyot eng rivojlangan mamlakatlar yoki "raqamli yetakchilar"dir. Shu bilan birga, rivojlanayotgan mamlakatlar qatoriga kiritilgan Xitoy ham raqamli iqtisodiyotning 10,9% ulushi bilan AQShga tenglashtiriladi.

Yevropa Ittifoqida raqamli iqtisodiyot zamonaviy dunyoda innovatsiyalar, raqobatbardoshlikni oshirish va rivojlanish uchun eng muhim omil sifatida tushuniladi. Raqamli transformatsiya eng yangi texnologiyalar va innovatsion biznes modellarining o'zaro ta'sir orqali uyg'unligi bilan tavsiflanadi. Shuningdek, u keng ko'lami iqtisodiy faoliyatni nazarda tutadi va ishlab chiqarishning asosiy omili sifatida raqamli axborot va bilimlardan foydalanishni, o'zaro hamkorlikning muhim maydoni sifatida zamonaviy axborot tarmoqlarini, AKT texnologiyalaridan samarali foydalanishni o'z ichiga oladi. Raqamli iqtisodiyot elektron tijorat va elektron biznes doirasidan tashqariga

chiqadi va biznesning o'zini, aloqani va transport, moliyaviy xizmatlar, ishlab chiqarish, ta'lim, sog'liqni saqlash, qishloq xo'jaligi, savdo, ommaviy axborot vositalari va o'yin-kulgi kabi barcha sohalarda xizmatlar ko'rsatishni qamrab oladi. Raqamli iqtisod jamiyatning barcha jabhalariga, jumladan, odamlarning o'zaro munosabati, iqtisodiy jozibadorlik, yaxshi ishga joylashish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar va hatto siyosiy qarorlarni ham qamrab oladi. Rivojlanayotgan raqamli iqtisodiyot yangi ilmiy tadqiqotlar va kashfiyotlar, ish bilan ta'minlash imkoniyatlari, iqtisodiy o'sish va hayot sifatini oshirishi mumkin.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha xorijiy tajriba raqamli texnologiyalarni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirishga kompleks yondashuv bilan ajralib turadi yurtimizda raqamli iqtisodiyotning mintaqaviy dasturlarini yaratish va amalga oshirish uchun foydali bo'lishi mumkin. Innovatsiyalarni yaratish va joriy etishni qo'llab-quvvatlash, yirik kompaniyalarni raqamli texnologiyalarni joriy etishni rag'batlantirish, raqamli bozorni shakllantirish, davlat sektorini raqamlashtirish, aqlli shaharlar va boshqalar alohida Yevropa davlatlari va Yevropa Ittifoqining raqamli iqtisodiyotini shakllantiradi.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish strategiyalari, mamlakatlar va tashkilotlar uchun asosiy bo'lgan qadriy muammolarga javob topishda muhim ahamiyatga ega. Bu strategiyalar quyidagi yo'nalishlarga e'tibor qaratadi: ma'lumotlar texnologiyalari va analitika asosida iqtisodiyotni monitoring qilish va boshqarish; yangi texnologiyalarni va innovatsiyalarni qo'llash orqali iqtisodiyotning rivojlanishini ta'minlash; raqamli tadbirkorlikni rivojlantirish orqali innovatsion loyihalarni o'rganish, ishlab chiqishni oshirish; xodimlar va tadbirkorlik jarayonlarini avtomatlash va iqtisodiy ko'rsatkichlarni oshirish; raqamli iqtisodiyotni ta'minlash uchun kerakli texnologik infrastrukturani rivojlantirish; mijozlarning shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish va tizimlar xavfsizligini ta'minlash; raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish uchun yetarli bo'lgan mutaxassis kadrlarni tayyorlash hamda jalb etish.

Bu strategiyalar, mamlakatlar va korxonalarini yanada samarali va raqamli jamiyatga qaratish uchun muhimdir. An'anaviy iqtisodiy tizimlar transformatsiyasini muvaffaqiyatli amalga oshirayotgan bir qator mamlakatlarning raqamli rivojlanish strategiyalari asosidagi quyidagi yetakchi tamoyillarni ajratib ko'rsatadi: ko'pchilik manfaatdor tomonlarning boshqaruv yondashuvlari barqaror raqamli strategiyalar uchun juda muhimdir. Raqamli iqtisodiyotda ko'psonli va salmoqli manfaatdor tomonlarning paydo bo'lishi doimiy ravishda o'sib borayotgan tabiiy rivojlanish natijasidir. Internetning o'ziga xos murakkabligi, o'zgarishlar tezligi va markazlashgan nazoratning yo'qligi barcha manfaatdor tomonlardan bir qator texnik, tijorat, ijtimoiy va siyosiy masalalarni o'zlarining nuanslari va kontekstual dolzarbligi bilan hal qila oladigan umumiy tamoyillar va bayonotlar bo'yicha kelishib olishni talab qiladi; raqamli infratuzilma muammosini hal qilish uchun ko'plab mamlakatlar davlat-xususiy sheriklik (PPP)dan foydalanadi. Samarali tartibga solish va PPPlar Internetga universal va arzon kirishga erishish uchun xususiy investitsiyalarni rag'batlantirish uchun birlashtirilgan. Shu bilan birga, nafaqat Internet xizmatlaridan foydalanish, balki real vaqtda xizmatlarning har xil turlari uchun talab qilinadigan sifat, tezlik va ishonchlilikni ta'minlaydi. Agar kirish ta'minlansa-yu, lekin tezlik va sifat yetarli bo'lmasa, raqamlashtirishning iqtisodiyotga ta'siri amalga oshmaydi; raqamli hukumatlar tomonidan boshqariladigan aqlli jamiyatlarning paydo bo'lishi aniq. Bu hukumatlar bunga tayyormi va raqamli o'zgarishlarni qanday amalga oshirish yaxshiroq degan savol tug'iladi. Raqamli inqilob an'anaviy ravishda birinchi navbatda xususiy sektorga berilgan bo'lsa-da, istiqbolli hukumatlar jarayonga ta'sir qilishda va ko'p hollarda davlat sektoriga innovatsion xizmatlarni jalb qilishda yangi rol o'ynaydi. Buni amalga oshirishning asosiy omili xizmatlar ko'rsatish xarajatlarini kamaytirish va ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirishdan iborat. Bu samaradorlikni oshirish va ijtimoiy ta'minotni yaratishga yordam beradi. Raqamli iqtisodiyot dasturlari aqlli jamiyatlar rivojlanishiga hissa qo'shadi.

Barqaror raqamli jamiyatlarni barpo etish maqsadli rejalashtirish va muvofiqlashtirish, shuningdek, bosqichma-bosqich amalga oshirish majburiyatini talab qiladi. Elektron hukumatning ikkita umumiy modeli mavjud. Har bir hukumat o'ziga xos tuzilmaga ega ekanligini e'tirof etgan holda, odatda amaliyotda ushbu ikki modelning g'ibrididan foydalaniladi.

Jahon iqtisodiy forumi tadqiqotchilari raqamli iqtisodiyotni shakllantirish va rivojlantirish uchun zarur bo'lgan muhim umumiy shartlarni ta'kidlaydilar: raqamli strategiya va tashabbuslarni amalga oshirishda siyosiy rahbariyatning sadoqatining ahamiyati;

moslashuvchanlik ham raqamli iqtisodiyot uchun juda muhimdir. Mamlakatlar amalga oshirishda moslashuvchan, innovatsion va hamkorlikka asoslangan boshqaruv yechimlarini ishlab chiqishga harakat qilmoqda; raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning kompleks strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirish texnologiya sektoridan tashqariga chiqishi va turli sohalarni qamrab olishi kerak; shaxsiy, davlat va iqtisodiy sektorlar yaratish; raqamli transformatsiyani va raqamli infratuzilma, xizmatlar va ma'lumotlarni himoya qilishni ta'minlash uchun to'laqonli boshqaruv tuzilmasini yaratish; jamiyatlar va iqtisodiyotlarning murakkab tarmoqli o'zaro ta'siri ehtiyojlariga javob beradigan ko'p tomonlama raqamli boshqaruv modeliga sodiqlik; faol hamkorlik - ijobiy ijtimoiy-iqtisodiy samaralar paydo bo'lishini tezlashtirish va qulay huquqiy muhitni yaratish, ayniqsa, aloqa infratuzilmasini yaxshilash va raqamli davlat xizmatlarini yaratish uchun muhim tarkibiy qism sifatida.

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish ssenariysini ishlab chiqish aholining demografik tarkibi, iqtisodiy va siyosiy sharoitlar kabi ko'plab omillarga bog'liq. Raqamli iqtisodiyotni shakllantirish va rivojlantirish bo'yicha turli mamlakatlarning tajribasi muayyan sharoitlarda ma'lum tarzda ishlagan chora-tadbirlarning foydali namunasi bo'lishi mumkin. Mintaqaviy raqamli rivojlanish dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirishda muvaffaqiyatli jahon tajribasini hisobga olish zarur, deb hisoblanadi.

Muhokama. O'zbekistonda raqamlashtirish strategiyasi. Global pandemiya boshlanishi bilan raqamli texnologiyalarning roli sezilarli darajada oshdi, bu ham raqamli transformatsiya, ayniqsa, rivojlanayotgan mamlakatlar, jumladan, O'zbekiston uchun muhimligini ko'rsatdi.

Darhaqiqat, raqamli transformatsiya jamiyatni yanada modernizatsiya qilish va milliy iqtisodiyotni global jarayonlarga integratsiyalash imkoniyatiga ega. Shu nuqtai nazardan, amalga oshirilayotgan islohotlar, shuningdek, Yangi O'zbekistonni kelgusi besh yilga mo'ljallangan rivojlantirish strategiyasi doirasida mamlakatimizda faoliyatning asosiy yo'nalishlarini raqamlashtirish va chinakam axborot jamiyatini barpo etishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Shu bilan birga, global pandemiya ta'sirida IT-sohasida aniqlangan zaifliklar va muammolar tufayli hukumat raqamlashtirish milliy strategiyasini qayta ko'rib chiqdi va modernizatsiya qildi. Ayni paytda O'zbekiston raqamlashtirishning jamiyatni o'zgartirishdagi qudratini tan oldi, shu bilan bir qatorda, global pandemiya bu transformatsiyani yurtimiz uchun zaruriy qilib qo'ydi.

O'zbekiston Respublikasida Prezident Shavkat Mirziyoyevning 2020-yil 5-oktabrdagi farmoni bilan "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi tasdiqlandi. Hujjatga ko'ra, yig'im va jarimalar ko'rinishidagi barcha davlat majburiy to'lovlari taqdim etilgan onlayn to'lov xizmatlari orqali amalga oshiriladi. Shuningdek, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning turli yo'nalishlari bo'yicha 400 dan ortiq axborot tizimlari, elektron xizmatlar va boshqa dasturiy mahsulotlar avtomatik tarzda amalga oshirilmoqda.

"Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasida ikkita dastur: hududlarni raqamlashtirish va tarmoqlarni raqamlashtirish hamda 2020–2022-yillarda amalga oshirish bo'yicha "yo'l xaritasi"ni tasdiqlash ko'zda tutilgan. Shunday qilib, ikkita yondashuv ko'rib chiqiladi: hududiy va tarmoq. Bu, shubhasiz, raqamli infratuzilmani rivojlantirish, elektron hukumat, raqamli texnologiyalar milliy bozori, axborot texnologiyalari sohasida ta'lim va malaka oshirish kabi ustuvor yo'nalishlarni o'z ichiga olgan hujjatning eng to'liq qamrab olinishi va samarali amalga oshirilishini ta'minlaydi. "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini muvaffaqiyatli amalga oshirishning eng muhim sharti va kafolatlari moliyalashtirishni ta'minlash va aholining raqamli savodxonligini oshirishdan iborat. Hujjatga ko'ra, O'zbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi boshqa manfaatdor davlat organlari bilan birgalikda 2022-yil oxirigacha maktabgacha ta'lim, sog'liqni saqlash va umumta'lim maktablarini raqamlashtirishni yakunlash choralarni ko'radi.

Yangi Rivojlanish strategiyasida davlat xizmatlari kabi qator muhim yo'nalishlarni raqamlashtirish; sud tizimi; huquq-tartibot idoralari; harakatni boshqarish tizimi; sog'liqni saqlash tizimi; ijtimoiy xizmatlar; bank va qishloq xo'jaligi tarmoqlari va milliy iqtisodiyotning boshqa asosiy sohalari. Xususan, O'zbekistonda elektron hukumat tizimini takomillashtirish va elektron davlat xizmatlari ulushini 100 foizga yetkazish, davlat xizmatlarini ko'rsatishda mobil ID-shaxsni identifikatsiya qilish tizimini joriy etish, "Fuqarolarning raqamli

pasporti”ni joriy etish va markaziy va mahalliy darajada davlat boshqaruvini raqamlashtirish va ma’muriy tartib-taomillarni optimallashtirish bo’yicha “raqamli hokimiyat” loyihasiga ustuvor ahamiyat berildi.

Xulosa. Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish strategiyalari yurtimiz taraqqiyotini ta’minlash uchun kritik ahamiyatga ega. Ushbu maqsadga erishish uchun dastlabki strategiyalar quyidagilarni qamrab olishi kerak.

Texnologiyalarni rivojlantirish. Raqamli iqtisodiyot, innovatsiyalarni qo’llab-quvvatlash va yangi texnologiyalarni joriy etish orqali rivojlanadi. Bu orqali davlat va korxonalar tashkilotlari o’rtasida hamkorlik mustahkamlanadi.

Iste’molchilar talablarini ko’rib chiqish. Raqamli ma’lumotlar tahlili orqali o’zbek xaridorlarining talablari aniqlanib, ularni qondirish uchun optimal yechimlarni ishlab chiqish lozim.

Rivojlanayotgan sohalar uchun investitsiyalar. Texnologiya, telekommunikatsiya, transport, tijorat kabi ilg’or sohalar raqamli

iqtisodiyotga katta potentsial taqdim etadi. Bu sohalarida strategik investitsiyalar va loyihalar yaratish maqsadga muvofiq.

Oliy ta’lim tizimini rivojlantirish. Raqamli iqtisodiyotda mahoratli mutaxassislar va ishlab chiqaruvchilarga katta ehtiyoj mavjud.

Boshqaruv tizimini avtomatlashtirish. Davlat va tashkilotlarda boshqaruv jarayonlarini avtomatlashtirish va raqamli tizimlarni joriy etish orqali hujjatlarni tizimli, tezkor qabul qilish va ular bo’yicha tegishli qarorlar qabul qilish imkoniyatlarini oshirish mumkin.

Raqamli tarmoqlarni rivojlantirish. Kiberxavfsizlikni ta’minlash, xususan shaxsiy ma’lumotlarni himoya qilish va ulardan to’g’ri foydalanishni ta’minlash maqsadida raqamli tarmoqlarni rivojlantirish zarurati mavjud.

Bu strategiyalar amaliyotga joriy etilishi o’zbek iqtisodiyotini raqamli rivojlanishga yana bir pog’ona ko’tarilishini ta’minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati:

1. Карцхия, А. А. (2017). Цифровая революция: новые технологии и новая реальность. *Правовая информатика*, (1), 13-18.

2. Bogoslov, I. A., & Stoica, E. A. (2019). EUROPE'S STRUGGLE AND TRANSFORMATION IN AN ALMOST FULLY DIGITIZED WORLD. *Revista Economica*, 71(4).

3. Guo, S., Ding, W., & Lanshina, T. (2017). Digital Economy for Sustainable Economic Growth. *International Organisations Research Journal*, 12(4), 169-184.

Espinel, V. (2016). The digital Economy: What is it and how will it transform our lives?. In *World economic forum.-2016.-10.11.-Mode of access: <https://www.weforum.org/agenda/2016/11/the-digital-economy-what-is-it-and-how-will-it-transform-our-lives>*.

4. Суханова П.А. (2018). Зарубежный опыт стратегий развития цифровой экономики. *Инновации и инвестиции*, (12), 96-100.

5. Pope, R. (2019). Playbook: government as a platform. *Ash Center for Democratic Governance and Innovation, Harvard Kennedy School, Cambridge, Massachusetts*.

6. Avliyokulov, B. “Speeding up digital transformation to tackle COVID-19 in Uzbekistan.” *UNDP Europe and Central Asia. August 19, 2020.*

<https://www.eurasia.undp.org/content/rbec/en/home/blog/2020/speeding-digital-transformation-uzbekistan.html>

7. “Remote services provided during a pandemic in a few days went online.” May 20, 2020. <https://uzdaily.uz/en/post/57109>

8. Ражабов, Н. Р. (2023). ЦИФРОВИЗАЦИЯ–ВАЖНЫЙ ДРАЙВЕР В РАЗВИТИИ ПЕНСИОННОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН. *International Journal of Formal Education*, 2(5), 259-269.

9. Hubschmid-Vierheilig, E., Rohrer, M., & Mitsakis, F. (2020). Digital competence revolution and human resource development in the United Kingdom and Switzerland. *The Future of HRD, Volume I: Innovation and Technology*, 53-91.

Digital Switzerland strategy //

<http://www.bakom.admin.ch/bakom/en/homepage/digital-switzerland-and-Internet/strategie-digitalaeschweiz/strategy.html>